

Inleiding

De Perspectiefnota 2026 (PN) schetst op hoofdlijnen het financieel perspectief voor 2026 en de volgende jaren. Ook worden de afwijkingen over het lopende begrotingsjaar 2025 in de PN opgenomen: het Eerste Tussenbericht. Hiervan zijn de structurele effecten meegenomen in het perspectief van de meerjarenbegroting 2026 – 2029. De PN biedt de raad handvatten om in het perspectiefdebat nader richting te geven voor de komende jaren. Ook kan de raad aandacht voor specifieke onderwerpen vragen. De uitkomsten van het perspectiefdebat zijn de basis voor de Programmabegroting 2026 – 2029, waarover tijdens het begrotingsdebat in november 2025 besluitvorming plaatsvindt.

Meicirculaire

De voorschriften van de provinciaal toezichthouder geven aan, dat de gevolgen van de meicirculaire worden betrokken in de Programmabegroting 2026-2029. Er is een eerste inschatting gemaakt van de gevolgen van de aanstaande meicirculaire en die zijn in de Perspectiefnota 2026 verwerkt. Zo snel als mogelijk na het verschijnen van de Meicirculaire 2025 met de definitieve cijfers wordt de raad in een afzonderlijk memo op hoofdlijn over de financiële uitkomst van de meicirculaire voor het perspectiefdebat geïnformeerd.

Leeswijzer

Na de inleiding komt het financieel perspectief voor de komende jaren aan bod. Ook wordt ingegaan op de ontwikkeling van de reserves (Reserve Fonds Zoetermeer 2040 en Reserve vrij inzetbaar).

In aansluiting daarop wordt per programma en daarbinnen op postniveau, een toelichting op de ontwikkeling van met name het financieel perspectief gegeven.

Op 18 februari 2025 was een themabijeenkomst met (een deel van) de raad over de vernieuwing van de begrotingsopzet. Een voorzichtige, algemene conclusie was, dat de huidige indeling eigenlijk niet zo slecht is. Wel kunnen zaken op onderdelen worden aangepast zoals meer samenhang en evenwicht tussen de programma's aanbrengen en meer doorkliklinkjes opnemen. Vanwege het traject bezuinigings- en dekkingsmaatregelen 2026 is het project vernieuwing begroting nog niet verder uitgewerkt. Het voorstel is om voor de Programmabegroting 2026 vooralsnog de huidige programma-indeling te handhaven. Eind dit jaar volgt nadere informatie over de vernieuwing van de opzet van de begroting.

In principe kent elk programma de volgende inrichting. Allereerst wordt schematisch de doelenboom getoond met op het hoogste niveau het te bereiken maatschappelijk effect. Daaronder volgen de te realiseren doelen en de effectindicatoren (= meetfactoren).

Ten tweede wordt een tabel gepresenteerd met onderwerpen (op postniveau) met daaronder een korte toelichting op de financiële en inhoudelijke gevolgen voor het Financieel perspectief met een indeling in:

1. Financiële ontwikkelingen bestaand beleid (mee- en tegenvallers). Naast de leereffecten jaarrekening 2024 gaat het om (financiële) afwijkingen van het lopend begrotingsjaar. Uitgangspunt is dat het vastgestelde kwaliteitsniveau gelijk blijft.

2. Onvermijdelijke (of exogene) ontwikkelingen met financiële gevolgen, die buiten de invloedssfeer van de gemeente liggen. De gemeente heeft geen keuze. Denk aan wetswijzigingen, (natuur)rampen, ontwikkeling bijstandsuitkeringen of hogere aanbestedingskosten.
3. Voorstellen voor beleidswijzigingen zoals wijzigingen van kwaliteitsniveau, inhoud, doelgroep, nieuwe activiteiten, beleidsintensivering, activiteiten naar aanleiding van uitkomsten pilot.
4. Bezuinigings- en dekkingsvoorstellen.

Het uiteindelijke saldo geeft de financiële gevolgen voor het betreffende programma ten opzichte van de Programmabegroting 2025-2028. Hierbij betekent een min - teken een verslechtering van het saldo.

Indien van toepassing worden aan het eind van een programma ook de nieuwe strategische risico's vermeld. Tot slot worden afwijkingen in investeringen en voorzieningen gemeld.

Bijlage 2 Samenvatting Eerste Tussenbericht 2025 toont een samenvatting van het financieel totaaloverzicht van de afwijkingen over het jaar 2025.

Bijlagen

De volgende bijlagen zijn bijgevoegd:

1. Toelichting loon- en prijsstijging
2. Samenvatting Eerste Tussenbericht 2025
3. Resultaatbestemming jaarrekening 2024
4. Totaaloverzicht financiële ontwikkelingen: financiële ontwikkelingen bestaand beleid, onvermijdelijke ontwikkelingen, nieuw beleid en bezuinigings- en dekkingsvoorstellen. De inhoudelijke toelichtingen maken onderdeel uit van de programma's.
5. Overzicht tijdelijke middelen 2024-2027
6. Monitoring evaluatie pilots: overzicht van alle recent afgeronde - en lopende pilots